

ihalenin iptal gerekçesi olarak gösterilen ihale konusu işte muhtemel ihtiyaç değişikliklerinin neler olduğu hususlarının somut ve açık bir şekilde ortaya konulmadığı gibi bu hususlara ilişkin olarak alınan ihalenin iptal kararı ekinde herhangi bir bilgi ve belgeye de yer verilmediği ihtiyaç değişikliğini gerektiren hususların ve anılan ihtiyaçların nicelik ve niteliğinin neler olabileceği yaklaşık maliyete etkisi ve bu değişikliğin iş artışı veya iş eksilişi yoluyla

**karşılanıp karşılanamayacağı
yönünde bir hesaplamada
bulunulmadığı Bu sebeple
idarenin gerekçesinin somut
dayanaktan yoksun olduğu
anlaşıldığından ihalenin bu
gerekçeyle iptal edilmesinin
de yerinde olmadığı hk**

	<table><tr><td>Toplantı No</td><td>: 2021/038</td></tr><tr><td>Günden No</td><td>: 33</td></tr><tr><td>Karar Tarihi</td><td>: 15.09.2021</td></tr><tr><td>Karar No</td><td>: 2021/UH.1-1727</td></tr></table>	Toplantı No	: 2021/038	Günden No	: 33	Karar Tarihi	: 15.09.2021	Karar No	: 2021/UH.1-1727
Toplantı No	: 2021/038								
Günden No	: 33								
Karar Tarihi	: 15.09.2021								
Karar No	: 2021/UH.1-1727								
BAŞVURU SAHİBİ: Temat Teknik Ekonomik ve Mali Araştırmalar Tic. A.Ş. – Gözlem Mühendislik Müteahhitlik Planlama ve Ticaret A.Ş. İş Ortaklığı,									
İHALEYİ YAPAN İDARE: Karayolları 13. Bölge Müdürlüğü Antalya,									
BAŞVURUYA KONU İHALE: 2020/674094 İhale Kayıt Numaralı “Karayolları 13 Bölge Müdürlüğü Bölge Sınırları Dahilinde Devam Eden Yapım Çalışmalarının Kontrollük ve Danışmanlık Hizmet Alım İşi” İhalesi									
KURUMA YAPILAN İNCELEME: Karayolları 13. Bölge Müdürlüğü Antalya tarafından 18.05.2021 tarihinde belli istekliler arasında ihale usulü ile gerçekleştirilen “Karayolları 13 Bölge Müdürlüğü Bölge Sınırları Dahilinde Devam Eden Yapım Çalışmalarının Kontrollük ve Danışmanlık Hizmet Alım İşi” ihalesine ilişkin olarak Temat Teknik Ekonomik ve Mali Araştırmalar Tic. A.Ş. – Gözlem Mühendislik Müteahhitlik Planlama ve Ticaret A.Ş. İş Ortaklığı tarafından 31.08.2021 tarih ve 39853 sayılı İcra Kurum Kayıtlarına alınan 31.08.2021 tarihli dilekçe ile itirazın şikâyet başvurusunda bulunulmuştur.									
Başvuruya ilişkin olarak 2021/1429 sayılı şikâyet dosyası kapsamında yapılan inceleme neticesinde esas inceleme raporu tanzim edilmiştir.									
KARAR: Esas inceleme raporu ve ekleri incelendi:									
İtirazen şikâyet dilekçesinde özetle; 25.08.2021 tarihli “İptal edilen ihale” konulu kararla ihale konusu metrajların değiştirilerek olması gerekçe gösterilerek şikâyetle konu ihalenin iptal edildiği, sekiz ayı aşkın bir süre sonunda hem ihaleye katılan isteklilerin hem de konuyla ilgili kamu görevlilerinin önemli zaman, emek ve sermaye harcaması yaparak ihalenin sözleşmeye bağlanmasının önünde hukuki hiçbir engelini kalmadığı noktada hukukun isabetli olmayan gerekçelerle ihalenin iptal edilmesinin mevzuata aykırı olduğu,									
Sözleşme ve eki Teknik Şartname hükümlerinin işi değişikliğine, personel artırımı veya azaltılmasına, iş artışı veya eksikliğine diğer bir ifadeyle idarenin değişen her türlü ihtiyacına cevap verir nitelikte olduğu, idarenin sorumluluğunda olan bölgede meydana gelen yangınlar nedeniyle idarenin mevcut işlerinde olası program değişikliklerine göre şikâyetle konu danışmanlık hizmeti kapsamında tekrar değişiklik yapılmasının mümkün olduğu, ihale komisyonu kararına yer verilen ifadelerle göre ihtiyacın ortadan kalkmaması söz konusu olmadığı, aksine ihtiyacın artılabileceği gerekçesiyle ihalenin iptaline karar verildiği, idarenin yandan nedeniyle daha da önem kazanan ihtiyacını büyük oranda ve ivedilikle karşılayabilecek olan ve sözleşme imzalamasına gelmiş olan şikâyetle konu ihalenin iptal edilmesinin hukukilikten uzak olduğu, söz konusu yangınların ihale konusu danışmanlık hizmetinin alınmasını engellemek yerine yangın ile ilgili olası acil tedbirler çerçevesinde ihalenin sonuçlandırılarak kontrol teşkilatının hazır hale getirilmesi idarenin lehine ve kamunun yararına olacağı, iş artışı veya eksikliğinin mümkün olduğu halde ihtiyacın artacağı veya değişeceği gibi gerekçelerle iptal edilen ihalelerde iptal kararının hukuka uygun olmayacağı yönünde istikrar kazanmış yüksek yargı kararlarının olduğu,									
İptal gerekçelerinden sayılan Korona Virüs (Covid-19) salgının ihalenin ilan tarihinde de yoğun bir şekilde mevcut olduğu, söz konusu salgına karşı her türlü önlemin alındığı ve kötüye doğru bir gidişin söz konusu olmadığı,									
İptal kararında yer alan “...idare ile yüklenici arasında muhtemel kaçınılmayacak sorunlar ortaya çıkacaktır.” ifadeleri ile tahmin ve ihtimalle dayalı gerekçe ile şikâyetle konu ihalenin iptali için sebep oluşturmaya çalışıldığı,									
Daha önce ülkemizde yaşanan sel, yangın, deprem vb. olağan dışı hadiselerin hiçbirisinde yapıp işleri kontrollük hizmetlerinin temin edildiği müşavirlik hizmetlerine ilişkin bir aksamaya veya iptale neden olmadığı iddialarına yer verilmiştir.									
İptal gerekçeleri ile sınırlı olarak yapılan inceleme sonucunda aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir.									
4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’nun “Temel İlkeler” başlıklı 5’inci maddesinde “İdareler, bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlama ile” hükmü,									
Anılan Kanun’un “Bütün tekliflerin reddedilmesi ve ihalenin iptali” başlıklı 39’uncu maddesinde “İhale komisyonu kararı üzerine idare, verilmiş olan bütün teklifleri reddederek ihaleyi iptal etmekte serbesttir. İhalenin iptal edilmesi halinde bu durum bütün isteklilere derhal bildirilir. İdare bütün tekliflerin reddedilmesi nedeniyle herhangi bir yükümlülük altına girmez. Ancak, idare isteklilerin talepte bulunması halinde, ihalenin iptal edilme gerekçelerini talep eden isteklilere bildirir” hükmü,									
Aynı Kanun’un “İhalenin karara bağlanması ve onaylanması” başlıklı 40’inci maddesinde “... İhale komisyonu gerekçeli kararını belirleyerek, ihale yetkilisinin onayına sunar. Kararlarda isteklilerin adları veya ticaret unvanları, teklif edilen bedeller, ihalenin tarihi ve hangi istekli üzerine hangi gerekçelerle yapıldığı, ihale yapılması işe nedenleri belirtilir. İhale yetkilisi, karar tarihini izleyen en geç beş iş günü içinde ihale kararını onaylar veya gerekçesini açıkça belirtmek suretiyle iptal eder. İhale; kararın onaylanması halinde geçerli, iptal edilmesi halinde ise hükümsüz sayılır.” hükmü,									
Aynı Kanun’un “Kesinleşen ihale kararlarının bildirilmesi” başlıklı 41’inci maddesinde “İhale sonucu, ihale kararının ihale yetkilisi tarafından onaylandı; günü izleyen en geç üç gün içinde, ihale üzerinde bırakılan dahil olmak üzere, ihaleye teklif veren bütün isteklilere bildirilir. İhale sonucunun bildirilmesinde, tekliflerin değerlendirme alınmaya veya uygun bulunuma gerekçelerine de yer verilir. İhale kararının ihale yetkilisi tarafından iptal edilmesi durumunda da isteklilere gerekçeleri belirtmek suretiyle bildirim yapılır.” hükmü,									
Aynı Kanun’un “Kuruma itirazın şikâyet başvurusu” başlıklı 56’nı maddesinde “İdareye şikâyet başvurusunda bulunan veya idarece alınan kararın uygun bulunmayan aday, istekli veya istekli olabilecekler tarafından 55 inci maddenin dördüncü fıkrasında belirtilen hallerde ve sürede, sözleşme imzalanmadan önce itirazın şikâyet başvurusunda bulunulabilir. İhalenin iptaline ilişkin işlemler ve kararlardan, sadece şikâyet ve itirazın şikâyet üzerine alınanlar itirazın şikâyetle konu edilebilir ve bu kararlara karşı beş gün içinde doğrudan Kuruma başvuruda bulunulabilir. Kurum itirazın şikâyet başvurularını başvuru sahibinin iddiaları ile idarenin şikâyet üzerine aldığı kararda belirtilen hususlar ve itiraz edilen işlemler bakımından eşit muamele ilkesinin ihlal edilip edilmediği açılardan inceler. İdare tarafından şikâyet veya itirazın şikâyet üzerine alınan ihalenin iptal edilmesi işlemleri karışı yapacak itirazın şikâyet başvuruları ise idarenin iptal gerekçeleriyle sınırlı incelenir.” hükmü,									
İdari Şartname’nin “İhale konusu işe ilişkin bilgiler” başlıklı 2’inci maddesinde “2.1. İhale konusu danışmanlık hizmetinin; a) Adı: KARAYOLLARI 13 BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ BÖLGE SINIRLARI DAHİLİNDE DEVAM EDEN YAPIM ÇALIŞMALARININ KONTROLLÜK VE DANIŞMANLIK HİZMET ALIM İŞİ b) Varsa kodu: 2019E04-107129 (2019EM40390 – Yapım İhalelerinin Müş. ve Kont. Hizmet Alımı) c) Miktarı (fiziksel tür): 95 Adet Personel ve 1080 Takvim Günü Süre İle Yıl Yapım İşlerinin Denetimi İçin Kontrollük ve Danışmanlık Hizmet Alım İşİ Ayrıntılı bilgi idari şartnamenin ekinde yer almaktadır. ç) Yapılacağı yer: İhale dokümanı ekinde verilen teklif şartname ve teşkilat şemasında belirtilmiştir.” düzenlemesi,									
Anılan Şartname’nin “İhale kararının onaylanması veya iptali” başlıklı 37’inci maddesinde “37.1. İhale karara ihale yetkilisinin onaylanması önce İdare, ihale üzerinde kalan istekli ile varsa ikinci en yüksek toplam puana sahip isteklinin ihalelere katılmaktan yasaklı olup olmadığını Kurumdan teyit ederek buna ilişkin belgeyi ihale kararına eklemek zorundadır. Her iki isteklinin de yasaklı olduğunun anlaşılması durumunda ihale yetkilisince ihale kararı onaylanamaz ve ihale iptal edilir. 37.2. İhale yetkilisi, karar tarihini izleyen en geç beş iş günü içinde ihale kararını onaylar veya gerekçesini açıkça belirtmek suretiyle iptal eder. 37.3. İhale; kararın onaylanması halinde geçerli, iptal edilmesi halinde ise hükümsüz sayılır.” düzenlemesi,									
Aynı Şartname’nin “Kesinleşen ihale kararının bildirilmesi” başlıklı 38’inci maddesinde “38.1. İsteklilere bildirilen kesinleşen ihale kararının ekinde, 36.2. maddesi uyarınca alınan ihale komisyonu kararı ile birlikte bildirilir. 38.2. İhale kararının ihale yetkilisi tarafından iptal edilmesi durumunda da isteklilere gerekçeleri belirtmek suretiyle bildirim yapılır. 38.3. İhale sonucunun bütün isteklilere bildirilmesinden itibaren on gün geçmedikçe sözleşme imzalanmayacaktır.” düzenlemesi,									
İhaleye ait Sözleşme Tasarısı’nın “Sözleşme kapsamında yaptırılabilir ve ekli işler, iş ekilişi ve işin tasfiyesi” başlıklı 51’inci maddesinde “51.1. Öngörülmemeyen durumlardan nedeniyle iş artışıının zorunlu olması halinde, işin; a) Sözleşmeye konu iş içinde kalması, b) İdareyi kâfiyetle sokmaksızın asıl işin ayrılmaması teknik veya ekonomik olarak mümkün olmaması, c) İşin devam etmesi, süre haric sözleşme, ihale komisyonu kararına ve ihale dokümanındaki hükümler çerçevesinde ilave iş aynı yükleniciye yaptırılabilir. 51.2. İşin bu şartlar dahilinde tamamlanmayacağına ilişkin anlaşılması durumunda ise artış yapılması için hesaplı hükümlere göre tasfiye edilir. Bu durumda, yüklenicinin sözleşme bedeli tamamlanacağına kadar işi ihale dokümanı ve sözleşme hükümlerine uygun olarak yerine getirmesi zorundadır. 51.3. Bu ihalede 4735 sayılı Kanunun 24 üncü maddesi çerçevesinde iş ekilişi yapılabilir. İhale komisyon işin sözleşme bedelinin % 80’inden daha düşük bedelle tamamlanacağına ilişkin anlaşılması halinde ise, yükleniciye, yapmış olduğu gerçek giderler ve yüklenici kârına karşılık olarak, sözleşme bedelinin % 80’i ile sözleşme fiyatlarıyla yaptığı işin tutarı arasındaki bedel farkının % 5’i ödenir.” düzenlemesi yer almaktadır.									
İdarece gönderilen ihale işlen dosyasının incelenmesi neticesinde; başvuruya konu ihalede ön yeterlik değerlendirilmesi için 10 adayın başvuruda bulunduğu, ihale komisyonunca yapılan ön yeterlik değerlendirilmesi sonucunda 9 adayın yeterli bulunduğu, bunun üzerine yeterli bulunan isteklilerin ihaleye davet edildiği, yeterli bulunan 9 adaydan 8 isteklinin ihaleye teklif verdiği, yapılan teklif değerlendirilmesi neticesinde 29.06.2021 tarihli ihale komisyonu kararı ile Tümas Türk Müh. Müş. ve Müh. A.Ş.’nin ekonomik açıdan en avantajlı teklif olarak belirlendiği, başvuru sahibi Temat Teknik Ekonomik ve Mali Araştırmalar Tic. A.Ş. – Gözlem Müh. Müh. Plan. ve Tic. A.Ş. İş Ortaklığının ise ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibi olarak belirlendiği görülmüştür. a									
Anılan ihale komisyonu kararı üzerine 08.07.2021 tarihinde ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibi istekli olarak belirlenen başvuru sahibi Temat Teknik Ekonomik ve Mali Araştırmalar Tic. A.Ş. – Gözlem Müh. Müh. Plan. ve Tic. A.Ş. İş Ortaklığı tarafından ekonomik açıdan en avantajlı teklif olarak belirlenen ihaleye davet edildiği, Tümas Türk Müh. Müş. ve Müh. A.Ş. tarafından sunulan işi durum belgesinin devir işlemi gerçekleştirilmesinde takdir yetkisinin, gerekçe belirtilmek suretiyle kullanması bu işlemin hukuka uygunluğu bulunulduğu, idare tarafından şikâyetle cevaba ilişkin kararın 16.07.2021 tarihinde EKAP üzerinden tebliğ edildiği izlenişi ile ihale karara alındığı, 16.07.2021 tarihinde EKAP üzerinden bildirilen ikinci ihale komisyonu kararında daha önce ekonomik açıdan en avantajlı teklif sahibi olarak belirlenen Tümas Türk Müh. Müş. ve Müh. A.Ş. tarafından sunulan işi durum belgesinin geçersiz olması nedeniyle düzeltilmiş işlemler arasında kalan geniş alanda etkili olmuştur. Bu esnada bölgede bulunan yapıp ve bakım şantiyelerinde ciddi oranda iş kaybı ve aksamalar olmuştur. Aynı zamanda tüm şantiye araç ve personelleri yangının söndürülmesinde görevlendirilmiştir.									
Oluşan tüm bu olumsuzluklardan dolayı; Bölge Müdürlüğümüz sorumluluk alanında bulunan yol yapım şantiyelerinde çalışma (iş) programlarında önceden öngörülmemeyen önemli değişikliklerin ortaya çıkması, planlanan ihalelerin ileri zamanlarda yeniden değerlendirilecek olması, kontrollük hizmetleri için açık tutulacak şantiye sayılarının yeniden değerlendirilmesi gereği ve ileride telafisi imkansız sonuçlarla karşılaşılmaması için ihalenin yeniden değerlendirilmek üzere beklemesi alınması zorunluluk arz etmiştir.									
Koşulların beklemedik şekilde değişimi, devam eden söz konusu danışmanlık ihalesinde başlangıçta öngörülen çalışma programı ve ihale kapsamında çalıştırılması hedeflenen personel sayılarında büyük değişiklikler yapılmasını zorunlu hale getirmiştir.									
İhalenin bu şekli ile sonuçlandırılması durumunda ihale kapsamındaki iş miktarları ve buna bağlı olarak işin süresinde meydana gelecek değişiklikler nedeniyle idare ile yüklenici arasında muhtemel kaçınılmayacak sorunlar ortaya çıkacaktır. Yukarıda yapılan açıklamalar ve değerlendirmeler sonucunda; süreci devam eden “Karayolları 13. Bölge Müdürlüğü Bölge Sınırları Dahilinde Devam Eden Yapım Çalışmalarının Kontrollük ve Danışmanlık Hizmet Alımı” ihalesinin iptal edilmesi gerektiği” gerekçeleriyle ihalenin iptal edildiği anlaşılmıştır.									
Şikâyetle konu ihale davet tarihinin 29.03.2021, ihale tarihinin 05.05.2021 olduğu ülkemizde Sağlık Bakanlığı tarafından ilk tespit edilen COVID-19 vakasının 11.03.2020 tarihinde olduğu, Antalya’nın Manavgat ilçesinde meydana gelen orman yangınlarının ilk olarak 28.07.2021 tarihinde başladığı Antalya Valiliği tarafından ilan edilmiştir.									
Kamu ihale mevzuatında yer alan düzenlemelerden, idarelerin yapmış oldukları ihaleleri iptal etme yetkisinin bulunduğu, ancak ihalenin iptali noktasında idarelerin sahip olduğu takdir yetkisinin sınırsız olmadığı; böyle ki, idarelerin sahip olduğu takdir yetkisinin kamu yararı ve hizmet gerekleri ile sınırlı olduğu anlaşılmaktadır. İhalenin iptali edilmesinin ilişkin işlemlerin gerçekleştirilmesinde takdir yetkisinin, gerekçe belirtilmek suretiyle kullanması bu işlemin hukuka uygunluğu noktasında önem arz etmekte olup, anılan Kanun’da ihalenin iptal edilmesi durumunda isteklilere gerekçeleri belirtmek suretiyle bildirim yapılması gerektiğine işaret edilmiştir.									
Yapılan incelemede, idarenin 24.06.2021 tarihlerinde ihale komisyonu tarafından tekliflerin değerlendirilmesinin yapıldığı, akabinde başvuru sahibi tarafından yapılan şikâyet başvurusu neticesinde 16.07.2021 tarihinde ikinci bir ihale komisyonu kararının alınarak ihale yetkili tarafından onaylandığı; ancak 24.08.2021 tarihinde ihalenin iptal edildiği görülmüş olup, idarenin baskın oturmalarda pandemi nedeniyle yapılacak revize ihtiyacını dikkate alarak, teklif değerlendirilmelerini sürdürdüğü ve değerlendirilme sonucunda ihalenin iptaline karar verdiği anlaşılmıştır.									
Pandemi (Covid-19) nedeniyle ortaya çıkan olağanüstü durumun ihale tarihinden önce yaklaşık bir yıldır mevcut olduğu, ihale tarihinin 18.05.2021 olduğu, ihalenin iptal edildiği ihale komisyonu kararının ise 24.08.2021 tarihinde alındığı göz önüne alındığında, ihalenin yapıldığı ve iptal edildiği tarihler arasında bir ay gibi kısa bir süre olduğu ve bu süreçte ülkemizde pandemi nedeniyle yeni ve/veya öngörülemez bir durum yaşanmadığı ve idarece böyle bir açıklamada da bulunulmadığı, idarenin ihaleye çıkarken söz konusu belirsizliğiyle ilgili açılacak hususları öngörülebilir dikkate alındığında idarenin işleminin yerinde olmadığı sonucuna varılmıştır.									
Öte yandan şikâyetle konu ihalenin iptal gerekçesi olarak gösterilen Antalya ilinde meydana gelen yangının ihale konusu işte muhtemel ihtiyaç değişikliklerinin neler olduğu hususlarının somut ve açık bir şekilde ortaya konulmadığı gibi bu hususlara ilişkin olarak alınan ihale iptal kararı ekinde herhangi bir bilgi ve belgeye de yer verilmediği, ihtiyaç değişikliğini gerektiren hususların ve anılan ihtiyaçların nicelik ve niteliğinin neler olabileceği, yaklaşık maliyet etki ve bu değişikliğin iş artışı veya iş ekilişi yoluyla karşılanıp karşılanamayacağı yönünde bir hesaplama bulunmadığı anlaşılmıştır. Bu sebeple idarenin gerekçesinin somut dayanaktan yoksun olduğu anlaşıldığından ihalenin bu gerekçeye iptal edilmesinin de yerinde olmadığı sonucuna varılmıştır.									
Açıklanan nedenlerle, 4734 sayılı Kanun’un 65’inci maddesi uyarınca bu kararın tebliğ edildiği ve tebliğ edilmiş sayıldığı tarihi izleyen 30 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemelerinde dava yolu açık olmak üzere, İdarenin ihalenin iptali kararının iptaline, Oybirliği ile karar verildi.									